

Zpráva NRL pro chřipku a NRL pro nechřipkové respirační viry

28. 11. 2011

*Update of the NRL for influenza and the NRL for non-influenza respiratory viruses***Martina Havlíčková**

Evropa/severní polokoule: Situace je dosud klidná. Kromě Holandska, které hlásí lokální výskyt chřipky, hodnotí všechny ostatní státy situaci jako zcela neepidemickou, výskyt je nulový až sporadický.

Obecně vzato nikde na severní polokouli není evidován výrazný přenos chřipkové infekce. Kanada hlásí jednu lokální epidemii způsobenou subtypem H3N2 v domově pro seniory (Calgary, Alberta, 44. KT).

Z celkového počtu 119 evropských izolátů je 85 případů (71,4 %) typ A, z toho 78,3 % bylo určeno jako H3N2, 21,7 % jako H1N1; 34 ze 119 izolátů je typ B.

USA: hlásí 3 případy infekce dětí tzv. trojí reassortantou prasečího původu A/H3N2. Děti ve věku 11 měsíců, 2 a 3 roky) onemocněly febrilním respiračním infektem, onemocnění však mělo poměrně lehký průběh a nevyžádalo si hospitalizaci. Všechny děti měly v anamnéze návštěvu stejného zdravotnického zařízení ve státě Iowa. Epidemiologické šetření ani u jednoho z dětí doposud neprokázalo kontakt s prasaty, nicméně stále probíhá šetření mezi možnými kontakty a členy rodiny. Tyto případy představují 16, 17 a 18 případ infekce tímto virem v USA od roku 2009, v roce 2011 bylo evidováno celkem 10 nákaz včetně tří právě zmíněných.

Situace v ČR: je stále klidná, záchyty chřipky pouze sporadické. Subtyp H3N2 nebyl zatím u nás prokázán.

Děkujeme všem kolegům, kteří aktivně navštívili Konzultační den, za účast i četné podněty. Materiály dáme na webové stránky SZÚ v nejbližších dnech.

Aktualizace 5. 12. 2012

Situace v Evropě je stále klidná, nikde nedochází k významnému přenosu chřipky. Pouze několik evropských zemí hlásí sporadický výskyt: vyjma ČR ještě Francie, Irsko, Norsko, Španělsko a Velká Británie (Skotsko). V sentinelové síti TESSy bylo od 40. KT shromážděno 43 detekcí viru chřipky, z toho 69,8 % je typ A, 30,2 % je typ B. U typu A jasně převažuje H3N2.

Těžkých průběhu respirační infekce eviduje ECDC 38, z toho ve 12 případech byla určena chřipková etiologie A typu, z toho 6x A/H1N1pdm.

Situace v ČR oproti minulému KT nezměněna.

Stanovisko NRL k výzkumu viru H5N1

Výzkum profesora R. Fouchiera (Erasmus university, Rotterdam) byl zaměřen na výzkum mutací, které usnadní přenos viru chřipky A/H5N1 na savčím modelu, jímž je tradičně fretka. Pět blíže nespecifikovaných mutací na dvou genech způsobilo velmi snadnou přenosnost mezi pokusnými zvířaty. Tento snadno sdělný kmen byl vygenerován opakovaným pasážováním (přenášením) mezi jednotlivými fretkami. Popisovaná varianta vznikla jako produkt desáté pasáže. Je otázkou, jak by byl virus přenosný mezi lidmi, zda by si trvale uchoval svou sdělnost. Je zcela nepochybné, že s tímto virem je nutné pracovat za mimořádně přísných bezpečnostních podmínek, které rotterdamské pracoviště naprosto splňuje, team profesora Alberta Osterhause, jehož je prof. Fouchier členem, patří k absolutní světové špičce.

Nad podobnými výzkumy se zpravidla vyslovují i otázky etické. Potenciální nebezpečí plynoucí ze zneužití takového agens je mimořádné. To se ovšem týká např. i viru varioly či některých bakteriálních patogenů (např. *Bacillus anthracis*), jejichž zneužití by mělo devastující důsledky. Vezmeme-li v úvahu dnešní rozsah a hloubku genetických znalostí, je vždy jen otázkou času, než jsou určité mechanismy objeveny. Z hlediska celosvětové bezpečnosti je moudřejší zkoumat i problematiku zneužitelnou, právě proto, abychom na ni dokázali být připraveni. Výzkumy je nutné podřídit přísným etickým pravidlům včetně vysokých mravních nároků na výzkumníky samotné. Proces, který prof. Fouchier modeloval v laboratorních podmínkách, může vzniknout v přírodě kdykoliv a kdekoliv. Proto považujeme podobné výzkumy za relevantní, s výsledky je však nutné z hlediska mezinárodní bezpečnosti zacházet velmi opatrně a zvážit i míru jejich zveřejnění. Na podobné problematice paralelně pracuje skupina profesora Yoshiro Kawaoky (University of Wisconsin, USA).

*Za NRL pro chřipku
a NRL pro nechřipkové respirační viry*

Dr. Martina Havlíčková